

Orust kommun

kommun@orust.se

Beslut för vuxenutbildning

efter tillsyn av vuxenutbildningen i Orust kommun

Tillsyn av vuxenutbildningen i Orust kommun

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Orust kommun under hösten 2015. Tillsynen har avsett det samlade ansvarstagandet för utbildningen inom de tre skolformerna inom vuxenutbildningen.

Måluppfyllelse och resultat

Enligt Skolverkets officiella statistik för år 2014 var det i Orust kommun 3,6 procent av den vuxna befolkningen som deltog i kommunal vuxenutbildning, vilket var i paritet med riket. Vidare framgår att det samma år var 4,2 procent av den vuxna befolkningen i Orust kommun med kort utbildningsbakgrund som deltog i kommunal vuxenutbildning, vilket var lägre än genomsnittet för riket (5,6 procent).

I kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå var det enligt statistiken 58 procent av kursdeltagarna som slutförde sina kurser år 2014, vilket var något lägre än motsvarande siffra för riket (62 procent). Samma år var det 8 procent av kursdeltagarna som gjorde avbrott i sina kurser, vilket var lägre än genomsnittet för riket (21 procent). Måluppfyllelsen inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, mätt i andel kursdeltagare som slutfört sina kurser, har varierat de senaste åren. År 2012 var det 72 procent av kursdeltagarna som slutförde sina kurser, att jämföra med år 2013 då endast 33 procent gjorde det.

I kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå var det enligt Skolverkets officiella statistik 62 procent av kursdeltagarna som slutförde sina kurser år 2014, vilket var lägre än genomsnittet för riket (70 procent). Samma år var det 19 procent av kursdeltagarna som gjorde avbrott i sina kurser, vilket var i paritet med riket. Måluppfyllelsen inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå, mätt i andel kursdeltagare som slutfört sina kurser, har sjunkit jämfört med föregående år då 78 procent slutförde sina kurser.

Enligt Skolverkets officiella statistik för särskild utbildning för vuxna var det åtta elever i Orust kommun som deltog i utbildningen år 2014. Den genomsnittliga undervisningstiden per elev och vecka var 3 timmar, att jämföra med genomsnittet för riket som samma år var 3,5 timmar. För särskild utbildning för vuxna saknas officiell statistik över kunskapsresultat och kommunen har inte gjort någon egen sammanställning av sådana resultat.

Beslut

2015-10-19

3 (25)

Dnr 43 - 2014:8286

Enligt statistiken för utbildning i svenska för invandrare år 2014 var det genomsnittliga antalet veckor som behövdes för att en elev skulle bli minst godkänd i en kurs lägre i Orust kommun jämfört med riket i studievägarna 2B, 2C och 3D. För övriga studievägar och kurser saknas uppgifter. I studieväg 1A var det ingen av kursdeltagarna som nådde minst godkänt under året. Vidare framgår av Skolverkets officiella statistik i kommunbladet för år 2013 att 90 procent av eleverna som var nybörjare i utbildning i svenska för invandrare år 2011 fått minst godkänt i någon kurs under åren 2011, 2012 och 2013. Detta var högre än genomsnittet för riket som låg på 61 procent samma år.

Översikt över konstaterade brister i verksamheterna

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Förutsättningar för vuxenutbildningen vid skolenheterna	Föreläggande vid vite	2016-04-22
2. Utveckling av vuxenutbildningen vid skolenheterna	Föreläggande vid vite	2016-04-22

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Vuxenutbildningen har ett i författningarna inskrivet brett samhällsuppdrag, enligt vilket vuxna ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt främja sin personliga utveckling. Tillsynen visar på stora brister i dessa avseenden inom vuxenutbildningen i Orust kommun. Vuxenutbildningens prioriterade målgrupper får inte den utbildning de har rätt till och den särskilda utbildningen för vuxna som kommunen bedriver har mer karaktären av daglig verksamhet än utbildning. Det systematiska kvalitetsarbetet brister också och varken huvudmannen eller rektorn tar det ansvar för att utveckla verksamheten som författningarna kräver.

Flera av de brister som Skolinspektionen identifierat i tillsynen rör särskild utbildning för vuxna. Vid tillsynsbesöket rådde stora oklarheter kring vilka kurser och nivåer eleverna studerade på och kommunen tillhandahöll ingen utbildning alls på grundläggande nivå. Merparten av eleverna har läst kurser inom särskild utbildning för vuxna i över tio år. Kurserna har varit både på grundläggande nivå motsvarande grundsärskolan och på gymnasial nivå motsvarande gymnasiesärskolan. Elever har under åren avslutat kurser utan att vare sig betyg satts eller intyg utfärdats för de elever som eventuellt inte har uppnått betyget E. Det är oklart vilka kurser eleverna i praktiken har läst/läser. Enligt lärarna har de organiserat undervisningen i ämnen där eleverna grupperats utifrån olika nivåer och där inte kursplaner har varit styrande för innehållet i undervisningen. Det innebär att undervisningen inte heller har varit inriktad mot de kunskapskrav som finns i respektive kurs och eleverna

har inte fått sina kunskaper bedömda utifrån dessa eller dokumenterade genom betyg. Varken huvudman eller rektor har efterfrågat några kunskapsresultat från verksamheten. Lärarna beskriver det som att de lämnats ensamma i arbetet med särskild utbildning för vuxna.

Kommunen bedriver inte heller någon aktiv uppsökande verksamhet för att nå och motivera målgruppen inom särskild utbildning för vuxna att delta i utbildning. Vidare tillgodoses inte elevernas rätt till studie- och yrkesvägledning. Varken elever i utbildning eller vuxna som avser att påbörja studier inom särskild utbildning för vuxna erbjuds möjlighet att träffa en studie- och yrkesvägledare.

Skolinspektionen ser mycket allvarligt på bristerna inom särskild utbildning för vuxna med tanke på att detta är en målgrupp som kommunen har stort ansvar för och som inte har samma förutsättningar som andra i samhället att hävda sina rättigheter.

Tillsynen visar även att verksamheten inom vuxenutbildningen är lågt prioriterad i Orust kommun. Det bedrivs till exempel inget systematiskt kvalitetsarbete, varken på skolenhets- eller huvudmannanivå, som utgår från de nationella mål som finns för vuxenutbildningen. Det görs inga sammanställningar alls av kunskapsresultat eller resultat från värdegrundsarbete, som utvärderas och analyseras, vilket är nödvändigt för att identifiera och arbeta med angelägna utvecklingsbehov i verksamheten. Huvudmannen har till exempel inte gjort någon analys av resultaten angivna i detta beslut under Måluppfyllelse och resultat. Inte heller för den del av utbildningen som bedrivs av enskild utbildningsanordnare genom entreprenadavtal bedriver Orust kommun ett systematiskt kvalitetsarbete. Skolinspektionen finner det anmärkningsvärt att samma brist gällande det systematiska kvalitetsarbetet fortfarande kvarstår då bristen även identifierades vid tillsynen år 2010. Brister i det systematiska kvalitetsarbetet innebär att Orust kommun, i egenskap av huvudman, saknar underlag för att kunna fatta strategiskt viktiga beslut som långsiktigt ger möjlighet till högre måluppfyllelse.

Vidare visar tillsynen att Orust kommun inte erbjuder samtliga kurser inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå. Det genomförs inte heller något aktivt uppsökande arbete för att nå personer med kort utbildningsbakgrund att delta i kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå. Dessutom bedrivs inte utbildningen inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och inom särskild utbildning för vuxna kontinuerligt under hela året. Det saknas också ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever inom vuxenutbildningens skolformer.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Orust kommun att vid vite av 600 000 kr senast den 22 april 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen. Delredovisning av hur arbetet framskrider ska vara Skolinspektionen tillhanda senast den 22 januari 2016.

Om Orust kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vitet.

Förutsättningar för vuxenutbildningen vid skolenheterna

Hemkommunen ska bland annat informera, nå ut till och motivera de elever som har rätt till kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare, och sedan erbjuda denna utbildning till dem som önskar delta i den. Utan att dessa förutsättningar är uppfyllda kan inte de elever som är i behov av vuxenutbildning ges sådan utbildning. Andra förutsättningar för vuxenutbildningen är att den huvudman som bedriver utbildningen ser till att vissa grundläggande krav på till exempel utbud och omfattning uppfylls. Vidare ska huvudmannen se till att det finns sådan utbildning och kompetens hos rektorn och övrig skolpersonal, så att de kan leda och bedriva utbildningen på ett professionellt sätt. Huvudmannen ska också ha ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Orust kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Hemkommunen verkar aktivt för att nå ut till dem i kommunen som har rätt till kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå, och för att motivera dem att delta i sådan utbildning. (20 kap. 10 § och 21 kap. 10 § skollagen)
- Hemkommunen informerar om möjligheterna till kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och särskild utbildning för vuxna på gymnasial nivå, och verkar aktivt för att vuxna i kommunen deltar i sådan utbildning. (20 kap. 17 § och 21 kap. 14 § skollagen)
- Huvudmannen ser till att kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå bedrivs

med det utbud som författningarna kräver. (2 kap. 18 och 21-22 §§ förordningen om vuxenutbildning)

- Huvudmannen ser till att kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare bedrivs kontinuerligt under hela året. (2 kap. 25 § förordningen om vuxenutbildning)
- Huvudmannen ser till att de arbetsformer som används i undervisningen ger förutsättningar att nå målen och kunskapskraven för utbildningen samt ger möjlighet att bedöma elevernas kunskaper. (Lvux 12, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.4 Rektorns ansvar)
- Huvudmannen ser till att vuxenutbildningen har tillgång till personal med sådan kompetens, att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. (2 kap. 29 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna. Bristerna kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Orust kommun ska verka aktivt för att nå ut till dem i kommunen som har rätt till kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå, och för att motivera dem att delta i sådan utbildning.

Orust kommun ska informera om möjligheterna till särskild utbildning för vuxna och verka aktivt för att vuxna i kommunen deltar i särskild utbildning för vuxna på gymnasial nivå.

Huvudmannen ska se till att kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå erbjuds med det utbud som författningarna kräver.

Huvudmannen ska se till att kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och särskild utbildning för vuxna på grundläggande och gymnasial nivå bedrivs kontinuerligt under hela året.

Huvudmannen ska se till att de arbetsformer som används i undervisningen i särskild utbildning för vuxna ger förutsättningar för eleverna att nå målen och kunskapskraven för utbildningen samt ger möjlighet att bedöma elevernas kunskaper.

Huvudmannen ska se till att det finns tillgång till personal med kompetens för information och vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet, för vuxna som avser påbörja studier inom särskild utbildning för vuxna och för elever inom särskild utbildning för vuxna.

Motivering till bedömning av brist

Nå och motivera målgruppen inom kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna

Enligt skollagen ska varje kommun aktivt verka för att nå de vuxna i kommunen som har rätt till kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå. Kommunen ska också aktivt verka för att motivera dem att delta i sådan utbildning. Hemkommunen ansvarar också för att de som har rätt att delta i dessa utbildningar och önskar det, också får delta i sådan utbildning. Enligt skollagen ska varje kommun informera om möjligheterna till särskild utbildning för vuxna på gymnasial nivå och aktivt verka för att de vuxna i kommunen som är behöriga deltar i sådan utbildning.

Vuxenutbildningens studie- och yrkesvägledare uppger att det finns information om kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå på kommunens hemsida och i en broschyr om vuxenutbildningen. Vidare deltar studie- och yrkesvägledaren på en "jobb- och utbildningsmessa" samt i "arbetsmarknadsgrupper" i kommunen. Studie- och yrkesvägledare uppger dock att kommunen nog inte når alla som har rätt till kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå. Enligt henne förs det inga diskussioner kring hur det aktiva uppsökande arbetet ska gå till. Lärare i kommunal vuxenutbildning säger i intervju att man inte når dem i kommunen med låg utbildning.

Av intervjuer med lärare inom särskild utbildning för vuxna och med vuxenutbildningens studie- och yrkesvägledare framgår att kommunen inte bedriver någon aktiv uppsökande verksamhet för att nå och motivera vuxna inom målgruppen för särskild utbildning för vuxna att delta i utbildning. Enligt både lärare och studie- och yrkesvägledaren finns det ingen i kommunen som har ett sådant uppdrag. Lärare uppger att kommunen har svårt att nå blivande elever inom särskild utbildning för vuxna eftersom man inte vet var dessa finns. Av intervju med studie- och yrkesvägledaren framgår att hon inte gör några riktade insatser mot målgruppen inom särskild utbildning för vuxna. Enligt studie- och yrkesvägledaren saknar kommunen en plan för det uppsökande arbetet. Av intervju med rektorn bekräftas ovanstående och rektor uppger att hon inlett en översyn över vad som ska ingå i studie- och yrkesvägledarens uppdrag.

Dnr 43 - 2014:8286

På kommunens hemsida finns, vid tiden för tillsynsbesöket, en kort information om vem som har rätt att läsa inom särskild utbildning för vuxna, samt information om att kommunen erbjuder kurser i data, engelska, matematik, svenska och bild. Vilken nivå kurserna ges på framgår inte.

Av intervju med förvaltningsområdeschefen framgår vidare att kommunen inte följer upp hur man lyckats med uppdraget att aktivt nå och motivera ovanstående prioriterade målgrupper.

Av Skolinspektionens utredning framgår att Orust kommun inte verkar aktivt för att nå ut till dem i kommunen som har rätt till kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå, och för att motivera dem att delta i sådan utbildning. Kommunen informerar inte heller, eller verkar aktivt för att de vuxna i kommunen som är behöriga till särskild utbildning på gymnasial nivå deltar i sådan utbildning. Kommunen gör inte några riktade insatser alls för att nå målgruppen.

Kursutbud i enlighet med författningarnas krav

Av 20 kap. 3 § skollagen framgår att kommunen ska tillhandahålla kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå. Av 21 kap. 3 § skollagen framgår vidare att kommunen ska tillhandahålla särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå. Enligt förordningen om vuxenutbildningen ska kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå bedrivas i form av kurser i svenska, svenska som andraspråk, engelska, matematik, samhällskunskap, religionskunskap, historia, geografi, fysik, kemi, biologi samt hem- och konsumentkunskap. Enligt förordningen om vuxenutbildning ska särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå som motsvarar den utbildning som ges inom grundsärskolan utom träningskolan bedrivas i form av kurser i svenska, svenska som andraspråk, engelska, matematik, samhällskunskap, religionskunskap, historia, geografi, fysik, kemi, biologi, hem- och konsumentkunskap samt teknik. Särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå som motsvarar den utbildning som ges inom träningskolan inom grundsärskolan ska bedrivas i form av kurser i språk och kommunikation, natur och miljö samt individ och samhälle.

Av den dokumentation som inkommit till Skolinspektionen från Orust kommun inför tillsynen, samt av intervjuer med lärare och rektorn för vuxenutbildningen, framgår att i kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå erbjuder kommunen kurserna engelska, matematik, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk.

Av samma dokumentation framgår att i särskild utbildning för vuxna erbjuder kommunen kurserna data, engelska, matematik, svenska och bild. Det anges

inte om kurserna ges på grundläggande eller gymnasial nivå. Skolinspektionen har tagit del av deltagarlistor i de kurser som pågår vid tiden för tillsynsbesöket. Av dessa framgår att det är kurserna Svenska 1, Matematik 1 och Estetisk verksamhet som eleverna läser. Alla tre kurserna är på gymnasial nivå. Efter tillsynsbesöket har Skolinspektionen begärt in kompletterande uppgifter från kommunen. Av dessa dokument framgår att samtliga åtta elever har bytt från kurserna Svenska 1 och Matematik 1 till kurserna Svenska SGRSVE7 och Matematik SGRMAT7. De sistnämnda kurserna är kurser i särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå motsvarande den utbildning som ges inom grundsärskolan.

Förvaltningsområdeschefen uppger i intervju att han är medveten om att inte alla kurser inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå erbjuds och han är tveksam till om alla kurser inom särskild utbildning för vuxna erbjuds.

Av Skolinspektionens utredning framgår att Orust kommun inte erbjuder utbildning i kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå i enlighet med det utbud som författningarna föreskriver. Kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå erbjuds inte i samtliga kurser som eleverna har rätt till, kurserna religionskunskap, historia, geografi, fysik, kemi, biologi samt hem- och konsumentkunskap saknas. Utredningen visar också att kommunen, vid tillsynsbesöket, inte alls tillhandahåller särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå. Det innebär att samtliga kurser i särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå saknas. Efter tillsynsbesöket har förvisso elevernas kurser ändrats så att samtliga elever nu läser kurserna svenska och matematik på grundläggande nivå motsvarande den utbildning som ges inom grundsärskolan. Detta är dock inte tillräckligt för att författningskraven ska uppfyllas. Flertalet kurser erbjuds fortfarande inte. Skolinspektionen vill också peka på vikten av att använda rätt kursnamn på de kurser som erbjuds.

Utbildning kontinuerligt under hela året

Enligt förordning om vuxenutbildning ska utbildningen inom vuxenutbildningen bedrivas kontinuerligt under hela året.

Av intervju med rektorn för vuxenutbildningen framgår att kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och särskild utbildning för vuxna inte bedrivs kontinuerligt under hela året. Verksamheterna stänger under sommaren. Enligt lärarna inom särskild utbildning för vuxna är utbildningen där upplagd terminsvis och följer grundskolans läsårsplanering.

Skolinspektionens utredning visar att kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, liksom särskild utbildning för vuxna inte bedrivs kontinuerligt under hela året. Verksamheten stänger under sommaren vilket innebär att eleverna då måste göra uppehåll i sina studier.

Förutsättningar för elever inom särskild utbildning för vuxna att nå målen för utbildningen

Enligt läroplanen för vuxenutbildningen, Lvux12, är det vuxenutbildningens ansvar att varje elev i särskild utbildning för vuxna får stöd och undervisning utifrån sina individuella utbildningsmål, behov och förutsättningar. I läroplanen anges vidare att alla som arbetar inom vuxenutbildningen ska ge stöd och stimulans till alla elever så att de utvecklas så långt som möjligt. I 21 kap. 2 § skollagen anges att målet för särskild utbildning för vuxna är att vuxna med utvecklingsstörning ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling. I 21 kap. 4 § anges vidare att utbildningen på grundläggande nivå syftar till att ge vuxna kunskaper på en nivå som motsvarar den som utbildningen i grundsärskolan ska ge. I samma paragraf anges vidare att utbildning på gymnasial nivå syftar till att ge vuxna kunskaper på en nivå som motsvarar den som utbildningen på nationella eller specialutformade program i gymnasiesärskolan ska ge. Av 2 kap. 11 § förordningen om vuxenutbildning framgår att det för varje kurs ska finnas en kursplan inom särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå. Av Skolverkets föreskrifter om kursplaner för vuxenutbildning på grundläggande nivå (SKOLSFS 2012:19) framgår att det finns kunskapskrav för varje kurs inom särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå motsvarande den utbildning som ges inom grundsärskolan. Av 2 kap. 23 § förordningen om vuxenutbildning framgår att särskild utbildning för vuxna på gymnasial nivå får bedrivas i form av kurser inom alla ämnen som finns i gymnasiesärskolan med undantag av idrott och hälsa. Vidare framgår att det finns kunskapskrav för varje kurs. Av 21 kap. 18-19 §§ skollagen framgår att betyg ska sättas på varje avslutad kurs och att som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. För den elev som inte uppnår betyget E utfärdas ett intyg om att eleven har deltagit i kursen.

I Orust kommun finns åtta elever som vid tiden för tillsynsbesöket läser kurser inom särskild utbildning för vuxna. Skolinspektionen har tagit del av dessa elevers individuella studieplaner. Av studieplanerna framgår att sex av eleverna påbörjade sina studier för elva år sedan, en elev påbörjade studierna för åtta år sedan och en elev gjorde det för tre år sedan. Eleverna har enbart läst kurser på grundläggande nivå motsvarande den utbildning som ges inom grundsärskolan och på gymnasial nivå motsvarande den utbildning som ges

inom gymnasiesärskolan. Flera av eleverna har läst samma kurser under nära tio år i följd. Elever har också under tiden avslutat kurser och påbörjat nya kurser. Ibland har en kurs på grundläggande nivå avslutats och en kurs i samma ämne på gymnasial nivå påbörjats. Enligt rektorn har det aldrig satts några betyg eller utfärdats några intyg för eleverna inom särskild utbildning för vuxna. Rektor uppger vidare att hon inte heller fattat några beslut om att inrätta delkurser i de nationella kurserna. Rektor uppger också att hon inte fattat något beslut om att utbildningen på kursen ska upphöra om eleven saknar förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen eller annars inte gör tillfredsställande framsteg.

Av intervju med lärare inom särskild utbildning för vuxna framgår att det är oklart för lärarna om eleverna läser på grundläggande eller på gymnasial nivå. Lärarnas uppfattning är att eleverna befinner sig på träningskolenivå eller "lågstadienivå" och de kan inte förklara varför samtliga elever vid tiden för tillsynsbesöket läser kurser på gymnasial nivå. Lärarna kan inte redogöra för vilka kursplaner som används i undervisningen. En av lärarna uppger att undervisningen inte följer några specifika kurser som påbörjas och avslutas, istället är undervisningen indelad i ämnen och inom dessa ämnen grupperas eleverna beroende på vilken nivå de befinner sig. Enligt läraren går undervisningen ut på att eleverna får arbeta med en lärobok utifrån sin nivå och när den boken är klar får eleven arbeta med en ny bok. En annan lärare menar att eleverna inte har förutsättningar att nå målen, eleverna söker olika kurser men läraren uppger att eleverna inte blir färdiga och att elever som har gått länge i utbildningen istället har haft viss regression och gått tillbaka i sina kunskaper. Lärarna kan inte redogöra för hur de bedömer elevernas kunskaper. Lärarnas uppfattning är att eleverna befinner sig på träningskolenivå och att de istället för betyg får omdömen eller intyg. Lärarna uppger att de har bedömt vad eleverna klarar utifrån elevernas förmågor. Enligt rektorn har dock inga intyg för eleverna utfärdats. Lärarna uppger vidare att de känner sig ensamma i arbetet med särskild utbildning för vuxna. De säger att varken rektorn eller representanterna för huvudmannen efterfrågat resultat från verksamheten eller visat något intresse för hur det går för eleverna.

Rektorn uppger i intervju att hon har gjort verksamhetsbesök inom särskild utbildning för vuxna och sett att det är ett utvecklingsområde. På frågan vilka brister hon har identifierat inom särskild utbildning för vuxna uppger rektor att inget finns som krävs enligt skollagen när det gäller särskild utbildning för vuxna. Rektor menar att detta beror på ett dåligt kvalitetsarbete och bristande uppföljning av verksamheten. Om elevernas resultat hade följts upp skulle vi ha sett bristerna, uppger rektorn.

Av intervju med politiker i utskottet för lärande framgår att de inte känner till att flera elever har läst inom särskild utbildning för vuxna i över tio år utan att det någon gång satts betyg eller utfärdats intyg. Politikerna uppger att det låter som att verksamheten inom särskild utbildning för vuxna mer liknar daglig verksamhet än utbildning. Vidare framgår av intervjun att politikerna inte följer upp några resultat eller ställer några krav alls på vuxenutbildningen (se bedömningsområde *Utveckling av vuxenutbildningen vid skolenheterna*).

Skolinspektionens utredning visar att de arbetsformer som används i undervisningen i särskild utbildning för vuxna inte ger förutsättningar för eleverna att nå målen och kunskapskraven för utbildningen. Elevernas kunskaper bedöms inte alls utifrån de kunskapskrav som finns i respektive kursplan. Trots att eleverna avslutat kurser på både grundläggande nivå motsvarande grundsärskolan och på gymnasial nivå motsvarande gymnasiesärskolan, där betyg ska sättas efter avslutad kurs, har inga betyg satts eller intyg utfärdats om eleverna eventuellt inte nått kunskapskraven för betyget E. De flesta elever har dessutom läst kurser i särskild utbildning för vuxna i över tio år, ibland har till och med samma kurs pågått under denna tidsperiod. Rektorn har inte använt sig av möjligheteten att inrätta delkurser för att underlätta för elever att nå kunskapskraven inom rimlig tid. Inte heller har rektorn använt sig av möjligheten att avsluta utbildningen för elever som inte gör tillräckliga framsteg. De ansvariga politikerna uppger själva att verksamheten mer liknar daglig verksamhet än utbildning.

Studie- och yrkesvägledning inom särskild utbildning för vuxna

Enligt skollagen ska elever ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning. Av läroplanen för vuxenutbildningen, Lvux12, framgår att studie- och yrkesvägledning i vid mening har stor betydelse för eleven eftersom arbetslivet fortlöpande förändras när det gäller behov av kompetens och rekrytering av arbetskraft inom olika områden. Enligt läroplanen ansvarar rektor för att studie- och yrkesvägledning organiseras så att eleverna får information om och vägledning inför de olika val som vuxenutbildningen erbjuder samt val av framtida utbildning och yrke.

Av intervju med vuxenutbildningens studie- och yrkesvägledare framgår att hon aldrig träffar vare sig blivande elever eller de elever som nu studerar inom särskild utbildning för vuxna. Rektorn uppger i intervju att en översyn av studie- och yrkesvägledarens uppdrag har påbörjats.

Utredningen visar att varken vuxna som avser påbörja studier inom särskild utbildning för vuxna, eller elever inom särskild utbildning för vuxna, har

tillgång till personal med kompetens för information och vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. Studie- och yrkesvägledaren träffar aldrig denna målgrupp. Skolinspektionen vill i sammanhanget hänvisa till Skolverkets stödmaterial om studie- och yrkesvägledning inom särskild utbildning för vuxna (ISBN 978-91-7559-122-3). Av stödmaterialet framgår att elever inom särskild utbildning för vuxna behöver informeras om såväl vilka möjligheter som finns efter studierna samt om rätten till tillgänglighet, stöd och hjälpmedel både inom studier och i arbetslivet. För att möta elevernas behov behöver studie- och yrkesvägledaren ha kunskaper om utvecklingsstörning och om de verktyg som behövs för att kommunicera med eleverna.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt skollagen 26 kap. 10 § förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövt.

Orust kommun uppfyller inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Orust kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Som framgår ovan har Skolinspektionen vid sin tillsyn kunnat konstatera brister inom bedömningsområdet *Förutsättningar för vuxenutbildningen vid skolenheterna*. Det har bland annat framkommit att Orust kommun inte verkar aktivt för att nå ut till dem i kommunen som har rätt till kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå, och för att motivera dem att delta i sådan utbildning. Kommunen informerar inte heller eller verkar aktivt för att de vuxna i kommunen som är behöriga till särskild utbildning för vuxna på gymnasial nivå deltar i sådan utbildning. Orust kommun erbjuder vidare inte utbildning i kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå i enlighet med det utbud som författningarna föreskriver. Utbildningen bedrivs dessutom inte kontinuerligt under hela året för samtliga målgrupper som har rätt till detta. Skolinspektionen anser att dessa brister är omfattande och av allvarlig art. Vuxenutbildningens övergripande

mål är att ge vuxna möjligheter att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt främja sin personliga utveckling. Genom att kommunen inte tar sitt ansvar för att nå ut till vuxenutbildningens prioriterade målgrupper och erbjuda dem den utbildning som författningarna kräver ges de inte denna möjlighet. Att kommunen inte heller erbjuder studie- och yrkesvägledning till elever och personer som kan vara intresserade att påbörja studier inom särskild utbildning för vuxna påverkar också deras möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen.

Brister har också konstaterats när det gäller den undervisning som ges eleverna inom skolformen särskild utbildning för vuxna. Det har bland annat framkommit att elevernas kunskaper inte bedöms alls utifrån de kunskapskrav som finns i respektive kursplan och att eleverna inte betygssätts eller ges intyg efter avslutade kurser. Flertalet elever har också studerat i skolformen i mer än tio år och i vissa fall har samma kurs pågått under hela den tidsperioden. Skolinspektionen ser mycket allvarligt på bristerna som starkt inskränker elevernas rätt till utbildning och i princip gör det omöjligt för dessa att kunna nå målen för utbildningen. Särskilt allvarligt är det eftersom detta rör en målgrupp som kommunen har stort ansvar för och som inte har samma förutsättningar som andra i samhället att tillvarata sina rättigheter.

Mot bakgrund av omfattningen och allvaret i de brister som föreligger enligt ovan anser Skolinspektionen att det finns skäl att förena föreläggandet med vite.

Utveckling av vuxenutbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra vuxenutbildningen vid skolenheterna, i syfte att främja ökad likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget inom väsentliga områden vid skolenheterna. Nulägesbilden bör beskrivas utifrån det syfte och uppdrag som kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare har: att ge eleverna sådana kunskaper de behöver för att delta i samhälls- och arbetslivet, att möjliggöra fortsatta studier och att stödja och stimulera eleverna i deras lärande. I utvecklingsarbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv insamlat (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och

granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare och elever leder vid skolenheterna.

I arbetet med att utveckla utbildningen, så att den blir likvärdig och av god kvalitet, ingår även ett målinriktat arbete mot kränkande behandling och en behovsstyrd resursfördelning. Huvudmannen ska arbeta för att rektorn och skolpersonalen vid skolenheterna arbetar förebyggande och åtgärdande när det gäller kränkande behandling av elever. Fördelningen av ekonomiska och personalmässiga resurser ska utgå från elevernas skiftande behov och förutsättningar, samt följas upp och utvärderas.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Orust kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls. (4 kap. 3 och 5 §§ skollagen)
- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Huvudmannen ska följa upp resultat inom vuxenutbildningen, och dokumentera denna uppföljning.

Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen ska huvudmannen besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumentera de beslutade åtgärderna. Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete ska vara att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls.

Huvudmannen ska planera för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomföra dessa. Planeringen och åtgärderna ska dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete genom att kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Av 23 kap. 1 § skollagen framgår att kommuner får med bibehållet huvudmannaskap sluta avtal med enskild fysisk eller juridisk person om att utföra uppgifter inom utbildning enligt skollagen. Bestämmelserna om systematiskt kvalitetsarbete gäller även för den verksamhet som kommunen bedriver på entreprenad.

Av intervjuer med förvaltningsområdeschefen, utvecklingschefen, politiker i utskottet för lärande och rektorn för vuxenutbildningen framgår att varken huvudmannen eller rektorn följer upp några resultat inom vuxenutbildningens skolformer, varken för den utbildning som bedrivs i egen regi eller för den utbildning som bedrivs på entreprenad av enskild utbildningsanordnare. Ingen av dessa personer kan heller redogöra för vilken myndighetsutövning som är överlämnad till utbildningen som bedrivs på entreprenad.

I samband med Skolinspektionens tillsyn av Orust kommun år 2010 fick kommunen kritik för att kommunen inte följde upp och utvärderade sina verksamheter i tillräcklig utsträckning (kommunbeslut 2010-06-09, dnr 43-2010-297). Av Skolinspektionens skolbeslut samma år rörande gymnasieskolan och vuxenutbildningen riktades även kritik mot att rektor inte heller tog ansvar för att regelbundet utvärdera vuxenutbildningens resultat (skolbeslut 2010-05-26, dnr 43-2010-297).

Av intervjuer med förvaltningsområdeschefen, utvecklingschefen, politikerna i utskottet för lärande och rektorn för vuxenutbildningen framgår att ingen av dem kan svara på om det någon gång under åren 2010-2015 har funnits ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete för vuxenutbildningen på huvudmannanivå respektive skolenhetsnivå. Politikerna säger att de har missat att följa upp vuxenutbildningens resultat och att det saknas ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå för vuxenutbildningen. Politikerna uppger att de, bortsett från krav på lärarbehörigheten, inte ställer några krav på vuxenutbildningen.

Förvaltningsområdeschefen och utvecklingschefen uppger att rektorn inte har följt upp några kunskapsresultat och att huvudmannen därmed inte heller tagit del av några resultat från vuxenutbildningen. De uppger också att vuxenutbildningens elever inte heller deltar i den trivselenkät som elever i övriga skolformer i kommunen får besvara. Förvaltningsområdeschefen och utvecklingschefen uppger vidare att vuxenutbildningen av tradition klarat sig själv. Förvaltningsområdeschefen säger att han har sett att det nu finns ett behov av att gå in tydligare från huvudmannens sida. Han kan dock inte svara på varför detta inte gjorts tidigare, men säger att förvaltningsområdets fokus har varit på grundskolan.

Rektorn för vuxenutbildningen, som är ny sedan i augusti 2015, uppger att hon är osäker på kvaliteten i verksamheten. Som tidigare nämnts i detta beslut har rektorn sett att särskild utbildning för vuxna är ett utvecklingsområde. Vid intervjuerna kan varken representanterna för huvudmannen eller rektorn svara på varför elever har gått i utbildningen under mer än 10 års tid utan att några betyg har satts.

Vidare framgår av intervjuerna med förvaltningsområdeschefen, utvecklingschefen, politiker i utskottet för lärande och rektorn för vuxenutbildningen att kommunen inte följer upp om kommunen lyckats med uppdraget att nå och motivera prioriterade målgrupper att delta i vuxenutbildningen.

Av Skolinspektionens utredning framgår att Orust kommun inte bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå där hela vuxenutbildningen planeras, följs upp, utvärderas och utvecklas i förhållande till de nationella mål som finns. Inte heller på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete. Varken kunskapsresultat eller resultat från värdegrundsarbete följs upp. Det systematiska kvalitetsarbetet ska omfatta alla skolformer och nivåer inom vuxenutbildningen, såväl utbildning i egen regi som utbildning som bedrivs på entreprenad. Huvudmannen måste också säkerställa vilken myndighetsutövning de överlämnat till utbildningen som bedrivs på entreprenad. Kommunen följer inte heller upp hur kommunen lyckas med uppdraget att nå och motivera prioriterade målgrupper att delta i vuxenutbildningen. Orust kommun saknar därmed kunskap om hur det går för alla elever inom vuxenutbildningen eller hur väl kommunen lyckas med uppdraget att nå och motivera prioriterade målgrupper att delta i vuxenutbildningen. Flera av de brister som identifieras i detta beslut kan anses bero på det bristande systematiska kvalitetsarbetet. Bland annat har det lett till de omfattande brister som konstaterats i detta beslut inom bedömningsområdet *Förutsättningar för vuxenutbildningen vid skolenheterna*. Eftersom resultaten inte

sammanställs genomförs inte heller någon analys där huvudmannen kan identifiera och besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Huvudmannen planerar därmed inte heller för utvecklingsåtgärder och genomför dessa.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt skollagen 26 kap. 10 § förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Orust kommun uppfyller inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Orust kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Orust kommun bedriver inget kvalitetsarbete vare sig på skolenhets- eller huvudmannanivå avseende vuxenutbildningen. Att det inom vuxenutbildningen även finns omfattande brister gällande bl.a. den uppsökande verksamheten, kursutbudet och den undervisning som ges eleverna inom särskild utbildning för vuxna, gör avsaknaden av ett systematiskt kvalitetsarbete än mer allvarligt. Som konstaterats ovan kan de omfattande bristerna i uppföljningen av verksamheten ses som en avgörande förklaring till att de övriga brister som vid tillsynen konstaterats kunnat uppstå. Brister i det systematiska kvalitetsarbetet påpekades även i Skolinspektionens tillsyn av vuxenutbildningen år 2010 (dnr 43-2010-297) och ingen av Orust kommuns representanter har vid denna tillsyn kunnat redogöra för att kommunen bedrivit ett systematiskt kvalitetsarbete under åren 2010 till 2015. Bristen har därmed förelegat under en längre tid. Skolinspektionen bedömer att bristerna är av sådan art att de allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen och att elevernas kunskapsutveckling äventyras. Skäl föreligger därmed att förena föreläggandet med vite.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Orust kommun att senast den 22 april 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen. Delredovisning av hur arbetet framskrider ska vara Skolinspektionen tillhanda senast den 22 januari 2016.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Orust kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det i verksamheterna bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-9 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Huvudmannen ska se till att det i verksamheterna bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering till bedömning av brist

Skollagen anger att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Vidare ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Rektorn för vuxenutbildningen uppger i intervju att det inte sker något målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling inom vuxenutbildningens skolformer. Hon uppger att det gjorts vissa nedslag med enstaka dagar där de diskuterat värdegrund och kränkande behandling. Enligt rektorn har elevhälsan för gymnasieskolan fått i uppdrag att dels ta fram rutiner för hur det förebyggande arbetet ska gå till inom vuxenutbildningen, dels arbeta fram nya likabehandlingsplaner, innefattande plan mot kränkande behandling. Rektorn uppger att den nuvarande planen inte uppfyller

lagkraven. Enligt rektor finns det en gemensam plan mot kränkande behandling för alla verksamheter, gymnasieskolan och vuxenutbildning, men varje enskild skolform eller program syns inte i den gemensamma planen. Rektorn uppger vidare att det inte har genomförts några trivselenkäter eller andra undersökningar där elevernas studiemiljö kartläggs.

Av Skolinspektionens utredning framgår att inte bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever inom vuxenutbildningens skolformer. Enligt rektor har frågorna enbart tagits upp under enstaka dagar och det saknas helt kartläggningar av elevernas studiemiljö i respektive skolform. Skolinspektionen vill i sammanhanget också påpeka att huvudmannen även måste försäkra sig om det bedrivs ett målinriktat arbete i den utbildning som bedrivs på entreprenad.

Motivering till föreläggande som ingripande

Orust kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Orust kommun föreläggs att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Beslut

2015-10-19
22 (25)

Dnr 43 - 2014:8286

På Skolinspektionens vägnar



Peter Ekborg
Avdelningschef



Ulrika Foss Rudbeck
Utredare/Föredragande

Hur man överklagar, se bilaga 3

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om vuxenutbildningen i Orust kommun

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om vuxenutbildningen i Orust kommun

Kommunstyrelsen är den nämnd i Orusts kommun som fullgör kommunens uppgifter inom vuxenutbildningen. Utskottet för lärande fullgör kommunens uppgifter enligt skollagen och andra skolförfattningar.

Kommunstyrelseförvaltningen är uppdelad i förvaltningsområden, där förvaltningsområde lärande leds av en förvaltningsområdeschef som även är chef över rektorn vid vuxenutbildningen. Rektorn för vuxenutbildningen är även rektor för Orust gymnasieskola. Rektorn tillträdde sin tjänst i augusti i år. Det finns en studie- och yrkesvägledare som har i uppdrag att arbeta med vuxenutbildningens målgrupper. Studie- och yrkesvägledaren har även uppdraget att arbeta med målgruppen inom gymnasieskolan. I den verksamhet som kommunen bedriver i egen regi i vuxenutbildningen finns 19 lärare anställda.

Vid tiden för tillsynsbesöket erbjuder kommunen i egen regi utbildning i kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå, särskild utbildning för vuxna på gymnasial nivå och utbildning i svenska för invandrare. I kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå erbjuds kurser inom både teoretiska ämnen och yrkesämnen. Inom yrkesämnen är det framförallt kurser inom områdena vård- och omsorg, ekonomi och handel som erbjuds. Även lärlingsutbildning och utbildning i andra yrkesämnen inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå erbjuds genom samverkan med Uddevalla och Färgelanda kommuner. Kurserna erbjuds både som skolförlagd utbildning och som olika former av distansutbildning.

Orust kommun har även ingått entreprenadavtal med en enskild utbildningsanordnare om att utföra kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå. Utbildningen bedrivs som distansutbildning.

Officiell statistik för år 2014 visar att det i kommunen fanns 48 kursdeltagare i kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå och 883 kursdeltagare på gymnasial nivå. I särskild utbildning för vuxna fanns 8 elever och i utbildning i svenska för invandrare fanns 76 kursdeltagare. Antalet kursdeltagare i de olika skolformerna och nivåerna har varierat under de senaste åren.

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.